TÜRK MEŞHURLARI

ANSİKLOPEDİSİ

Edebiyatta, Sanatta, İlimde, Harpte, Politikada ve her sahada şöhret kazanmış olan TÜRKLERİN HAYATLARI ESERLERİ

YAZAN :
İBRAHİM ALÂETTİN GÖVSA

cömert bir adammış. Onun divan tarzında olduğu gibi halk dilinde de şiirleri vardır ki şu türküsü tam denizci bir şaire yakışan bir eserdir:

Deniz yüzünde yürürüz
Düşmanı arar buluruz.
Öcümüz komaz alırız,
Bize Hayreddinli derler.

SEYDİ, Ali Seydi [1870 - 1933] — Bir çok eserlerile tanınmış kalem adamlarımızdandır. Erzincanda doğdu. Suvari Livalarından Aziz Paşanın oğludur. Erzincan Askerî Rüştiyesinde okumuş, Mülkiye Mektebinden 1891 de çıkmıştır. Şûrayı Devlet Kaleminde, Hazinei Hassa Mümeyyizliğinde bulundu. Bir aralık Bağdada sürülüp bir yıl sonra getirilmişti. Muhtelif idadilerde dersler vermiş ve bir hayli mektep kitabı da yazmıştır. 1908 İnkılâbından sonra Valiliklerde ve Mülkiye Müfettişliğinde bulundu. Tekaüt olduktan sonra ölümünden altı ay kadar önce Trabzon Millet Vekilliğine seçilmişti. Cerrahpaşa Hastanesinde ölerek Topkapı mezarlığına gömüldü.

Ali Seydi

Çoğu küçük mektep kitaplarından ibaret olan 93 kadar eseri vardır ki bazısının isimleri şunlardır: Resimli Kamusu Osmanî, Hükûmatı İslâmiye Tarihi, Seci ve Kafiye Lûgati, Defteri Galâtat, Lûgatçei Edebiyat, Mesaili Tabiiye, Güldestei Bedayi, Kitabet Dersleri, Terbiyei Ahlâkiye ve Medeniye vesaire...

SEYFULLAH PAŞA [1852 - 1909] — Yunan harbinde yararlığı görülmüş değerli askerlerimizdendir. Dağıstanın İlisu kasabasında doğdu. Oranın Beylerinden Mehmet Hasip Hanın oğludur. Tifliste ve Rus Jimnazında okuduktan sonra 18 yaşında ailesile İstanbula gelmiş ve Harbiyeye girerek 1873 te Kurmay Yüzbaşılığile çıkmıştır. Rus harbinde Abdülkerim Paşanın Yaveri ve Fırka Erkânıharbi idi. Bir aralık Harbiyede ders okuttu. Alman ve Fransız manevralarile muhtelif işler için yabancı memleketlere gönderildi. 1885 te Atinada Ataşemiliter iken avcılık bahanesile aylarca Yunanistanın her tarafını dolaşır ve bir harp halinde askerlik bakımından işe yarar malûmatı toplarmış. Hattâ orada ilk uçurulan tayyareye yabancı Ataşemiliterlerden hiç biri binmeğe yanaşmadığı halde Seyfullah Bey bin beş yüz metreye kadar yükselmiş ve Halikida civarına inmişti. Tesalya Yenişehri Başşehbenderliğinde de bulunmuştu. Yunanistanla harp çıkınca Erkânıharbiye İkinci Reisi sıfatile orduyu faydalandırmıştır. Bu harpten sonra General olmuş ve Yenişehir Mutasarrıflığında, Hudut Müfettişliğinde bulunmuştur. Sonra Ferik ve Birinci Ferik (Korgeneral) olmuş, Kosva, İşkodra, Yanya Vali ve Kumandanlıklarında bulunmuştu. İstanbulda intihar suretile öldü. Meziyetli bir insan ve değerli bir asker olarak tanınmıştı.

Seyfullah Paşa

SEYYİT BEY, Ressam - Süleyman [1842 - 1913] Tanınmış ressamlarımızdan olan bir askerdir. İstanbulda doğdu. Harbiyeden 1862 de Piyade Mülâzimi çıkmıştı. Mektepte iken resim muallimi bulunan iki Fransızdan resim öğrendi ve sonra hükûmetçe Parise gönderilerek oradaki Mektebi Osmaniye devam etmekle beraber meşhur Fransız ressamı Cabanel'den ders aldı. 1869 da arkadaşı ressam Şeker Ahmet Paşa ile İstanbula dönmüş, Harbiyede ve Askerî İdadilerde resim muallimliği yapmış ve Miralay (Albay) iken tekaüt olarak 1913 Eylûlünün onunda ölmüş, Sarıyerde Ortaçeşme mezarlığına gömülmüştür. Muvaffakıyetli portreleri ve sakin tabiat tabloları vardır. Müzedeki resim kolleksiyonu arasında ona ait bir meyve tablosu bulunmaktadır.

SEYYİT BEY [Ölm. 1924] — Millet Vekilliğile Adliye Bakanlığında ve Hukuk Profesörlüğünde bulunmuş ilim ve politika adamlarımızdandır. İzmirde doğdu. Medrese tahsilinden sonra Hukuk Mektebinden mezun olmuş, 1908 de İstanbul Meclisine İzmirden Millet Vekili seçilmişti. İstanbul Meclisinin ondan sonraki devrelerinde de yine bu sıfatı muhafaza etti. Sonraları Ayan Meclisi Azalığına tayin olundu. Millî hükûmetin kuruluşundan sonra Büyük Millet Meclisinin ikinci devresinde İzmirden Millet Vekili seçilmiş ve bir müddet İsmet Paşa Kabinesinde Adliye Bakanlığında bulunmuştur. Sonra Hukuk Profesörlüğünü tercih ederek Millet Vekilliğinden çekildi ve İstanbulda Kadıköyündeki evinde ölerek Sultan Mahmut türbesi bahçesine gömüldü. Medreseden yetişmekle beraber yeni fikirli ve değerli bir ilim adamı idi.

Seyyit Bey

SEYYİT ALİ PAŞA, Başhoca [Ölm. 1845] — Mühendishanenin kuruluş zamanlarında ve Başhocalığında bulunmuş ve eserler bırakmış matematikçilerimizdendir. 1817 de Hüseyin Rıfkı Efendinin ölümünden sonra oraya Başhoca olmuş ve mektepte hendese ve istihkâm dersleri okutmuştur. Bir zaman sonra yerine meşhur İshak Efendi Başhoca olmuştu. 1834 te İshak Efendinin ölümü üzerine Seyyit Ali Paşa, tekrar Başhoca ve sonra Nazır olmuştur. Bu vazifede iken Bahariyedeki yalısında ölerek Sütlücede gömülmüştür.

Mahrutiyat isimli kitabı 1841 de, "İstihkâmatı Cesime,, adlı eseri de ondan sonra basılmıştı. Bunlardan başka Ali Kuşçunun Fethiye isimli eserinden hulâsa olarak tercüme ettiği Mirat-ül-Alem isimli astronomiye ait bir eseri de 1823 te Matbaai Âmire de basılmıştır.

SEYYİT ŞERİF CURCANİ, Ali [Ölm. 1411] — İslâm ilimlerindeki bilgisile meşhur Türk âlimlerindendir. Cürcanda doğmuştur. Timurlengin maiyetinde ve ordusunda bulunmuştur. Şerhi Mevakıf, Şerhi Miftah, Şerhi Feraiz, Haşiyei Mutavvel gibi eserleri vardır.

SEYYİT VEHBİ, Hüseyin [Ölm. 1736] — On sekizinci asır başlarında şöhret bulmuş divan ede-